

Uzasadnienie

Plan zadań ochronnych (PZO) dla obszaru Natura 2000 Studzienickie Torfowiska PLH220028 został opracowany na podstawie art. 28 ust. 5 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2013 poz. 627 z późn. zm.). Obszar został zatwierdzony decyzją Komisji Europejskiej z dnia 13 listopada 2007 r. przyjmującą, na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG, pierwszy zaktualizowany wykaz terenów mających znaczenie dla Wspólnoty, składających się na kontynentalny region biogeograficzny (Dz. Urz. U.E. L 12 z 15.1.2008.), jako obszar mający znaczenie dla Wspólnoty. Zgodnie z art. 28 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody sprawujący nadzór nad obszarem sporządza projekt planu zadań ochronnych na okres 10 lat, przy czym pierwszy projekt tworzy się w terminie 6 lat od dnia zatwierdzenia obszaru przez Komisję Europejską jako obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty.

Projekt PZO sporządzono uwzględniając treść rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 (Dz. U. Nr 34, poz. 186 z późn. zm).

Obszar obejmuje kompleks jezior dystroficznych, torfowisk i lasów bagiennych położonych w pierwotnie bezodpływowych zagłębieniach w krajobrazie morenowym, w otoczeniu lasów liściastych, głównie kwaśnych buczyn. Część torfowisk włączona jest rowami w system odwadniający.

Obszar położony jest w całości na terenie Gminy Studzienice. Teren ostoi jest w 91,56 % własnością Skarbu Państwa, w zarządzie Lasów Państwowych (Nadleśnictwo Bytów), 1,79% obszaru stanowią grunty komunalne, 0,36% to grunty prywatne. Łącznie grunty Skarbu Państwa na terenie ostoi stanowią 97,85 %.

Pod względem typów użytków gruntowych w obszarze dominują lasy (83,6 % powierzchni). Niewielki udział mają wody stojące (3,54 %), nieużytki (8,4%), drogi, w tym leśne (1,79 %), linie energetyczne (1,4 %) i rowy (0,02 %).

Na terenach leśnych ostoi prowadzona jest gospodarka leśna w oparciu o PUL Nadleśnictwa Bytów na lata 2005 - 2014 r. W obszarze nie ma obecnie ruchu turystycznego i rekreacyjnego. Nie prowadzi się również gospodarki rolnej. W zbiornikach obszaru nie jest prowadzona gospodarka rybacka. Przez obszar przebiega linia kolejowa Bytów – Kościerzyna. Obecnie jest ona mało eksploatowana – od 2007 roku wyłącznie w ruchu towarowym, jednak powstał projekt jej

modernizacji i przywrócenia ruchu osobowego. Obszar przecina droga Studzienice – Rabacino. Zachodnią granicę stanowi droga powiatowa 1780 G Udorpie-Studzienice. Wzdłuż niej biegnie linia elektroenergetyczna średniego napięcia i kanalizacja. W granicach obszaru brak jest obecnie zabudowań, najbliższe zabudowania znajdują się po zachodniej stronie drogi Studzienice - Rabacino (Kostki) oraz przy północnej granicy obszaru (leśnictwo Zielony Dwór oraz zabudowania dz. ewid. 202, obręb ewid. Ugoszcz, Gmina Studzienice).

Ostoję zaprojektowano z uwagi na występowanie następujących siedlisk przyrodniczych z załącznika I Dyrektywy Rady 92/43 EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory:

- -7110 torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą (żywe)
- 7120 torfowiska wysokie zdegradowane, lecz zdolne do naturalnej i stymulowanej regeneracji
- 7140 torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z Scheuchzerio-Caricetea)
- 9110 kwaśne buczyny (Luzulo – Fagenion)
- 91D0 bory i lasy bagienne (Vaccinio uliginosi Betuletum pubescentis, Vaccinio uliginosi Pinetum, Pino mugo-Sphagnetum, Sphagno girgensohnii-Piceetum) i brzoźowo-sosnowe bagienne lasy borealne

W trakcie prac nad PZO potwierdzono występowanie w obszarze wszystkich wymienionych siedlisk.

Ocena stanu ochrony siedlisk przyrodniczych wykazała, iż stan ochrony siedlisk 7110, 7120 jest niezadowalający, a siedliska 91D0 – zły. Przyczyną takich ocen jest wpływ nadal funkcjonujących w obszarze odwodnień. Stan siedliska 7140 torfowiska przejściowe i trzęsawiska jest właściwy. Stan siedliska 9110 kwaśne buczyny jest zły, z powodu braku obecności martwego drewna w płatach siedliska.

Głównym zagrożeniem dla siedlisk przyrodniczych w obszarze są nadal funkcjonujące odwodnienia. W części płatów siedliska 91D0, ze względu na wprowadzanie w przeszłości świerka do drzewostanów oraz obniżenie poziomu wody miejscami spontanicznie odnawia się świerk.

Zaplanowane w PZO działania ochronne obejmują: podniesienie poziomu wody na torfowiskach i w płatach borów i lasów bagiennych, głównie przez budowę zastawek i miejscowe zasypania rowów. Ponadto planuje się tworzenie wokół jezior dystroficznych i torfowisk stref wyłączonych z użytkowania rębnego, wyłączenie płątów borów i lasów bagiennych z gospodarki leśnej.

Zapisy zawarte w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Studzienice nie mają negatywnego wpływu na przedmioty ochrony obszaru, stąd nie przewiduje się w nim zmian. Nie przewiduje się także wprowadzania zmian w planie zagospodarowania województwa pomorskiego.

Zaplanowany monitoring będzie dotyczył stanu siedlisk przyrodniczych – przedmiotów ochrony obszaru. Monitoring przyjęto zgodnie z metodyką do celów monitoringu, o którym mowa w art. 112 ust. 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody. Zatem oszacowanie wartości parametrów i wskaźników struktury i funkcji będzie określone i zwaloryzowane wg przewodników metodycznych wydawanych przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska. W trakcie obowiązywania PZO zaplanowano monitoring siedlisk 7120 oraz 91D0 ze względu na planowane działania ochronne. Monitorowane będą wybrane wskaźniki parametru struktura i funkcje.

Pełna ocena stanu ochrony wszystkich przedmiotów powinna odbywać się co 10 lat, w ramach kolejnych PZO.

Nie wskazano potrzeby sporządzenia planu ochrony dla obszaru Natura 2000.

Zgodnie z art. 28 ust. 3 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody zapewniono możliwość udziału osobom zainteresowanym i działającym w obrębie siedlisk w pracach nad tworzeniem projektu PZO. W tym celu zorganizowano dwa spotkania dyskusyjne, których tematem były zapisy w projekcie PZO. Informację o zamiarze przystąpienia do sporządzenia PZO zamieszczono na tablicy ogłoszeń RDOŚ, stronie internetowej RDOŚ, tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy Studzienice oraz w prasie (Dziennik Bałtycki z dnia 02.04.2012 r.).

Udział społeczeństwa w postępowaniu na zasadach i w trybie określonym w ustawie z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (*Dz.U. Nr 199 poz. 1227 ze zm.*) został zagwarantowany poprzez ogłoszenie informacji o możliwości zapoznania z projektem PZO oraz o możliwości składania uwag i wniosków do planu. Informacje powyższe

zostały zamieszczone w formie obwieszczenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku z dnia 29.05.2013, na tablicy ogłoszeń w RDOŚ w Gdańsku (od dnia 03.06.2013 r. do dnia 12.07.2013 r.), na stronie internetowej RDOŚ (z dnia 06.06.2013 r.) oraz przesłane z prośbą o wywieszenie na tablicach ogłoszeń do Urzędu Gminy Studzienice, a także Starostwa Powiatowego w Bytowie oraz opublikowane za pośrednictwem prasy – Dziennika Bałtyckiego z dnia 12.06.2013 r. Na wniesienie uwag i wniosków do projektu planu zadań ochronnych wyznaczono okres 21 dni. W tym czasie wpłynęły uwagi i wnioski od Klubu Przyrodników (data wpływu – 11.07.2013 r.).

Odnosząc się do wniosków Klubu Przyrodników dotyczących wprowadzenia konkretnych zmian w zapisach planu, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Gdańsku szczegółowo przeanalizował zaproponowane modyfikacje zapisów.

W projekcie planu zadań ochronnych nie uwzględniono wniosku Klubu Przyrodników, dotyczącego wyłączenia z użytkowania kilku reprezentatywnych wydzieleń kwaśnej buczyny 9110 i pozostawienia ich jako powierzchni referencyjnych naturalnym procesom dynamiki lasu – uznając je za ostoje bioróżnorodności, wg formuły stosowanej przez RDLP w Szczecinku. Należy zauważyć, że zgodnie z punktem 130 wytycznych „Opracowanie planów zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000” (GDOŚ, 2012 r.) działania ochronne nie powinny odsyłać do wewnętrznych zarządzeń, które mogą być zmienione w okresie obowiązywania PZO – jakim w tym przypadku jest Zarządzenie nr 5 Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Szczecinku z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie ochrony zasobów rozkładającego się drewna oraz zwiększenia różnorodności biologicznej w ekosystemach leśnych na terenie RDLP Szczecinek. Stan ochrony siedliska 9110 kwaśne buczyny określono jako zły, z powodu braku obecności martwego drewna w płatach siedliska. Jako cel działań ochronnych dla tego siedliska ustalono utrzymanie ogólnego stanu ochrony siedliska na co najmniej dotychczasowym poziomie, w tym utrzymanie właściwych perspektyw ochrony oraz wartości wskaźników parametru struktura i funkcje ocenionych w obecnym PZO jako właściwe. Organ tut. uznał, że zaplanowane przez Wykonawcę PZO działania ochronne (wyłączenie fragmentów drzewostanów z cięć rębnych - pozostawianie biogrup) będą wystarczające aby zapewnić osiągnięcie wyznaczonego celu działań ochronnych dla siedliska 9110.

Zgodzono się z wnioskami dotyczącymi bardziej konkretnego sposobu określenia celów działań ochronnych – w szczególności podania, jakie konkretnie

wartości parametrów/wskaźników przyjmuje się za cel. Konkretnie wartości wskaźników dla celów działań ochronnych poszczególnych siedlisk przyrodniczych zostały umieszczone w załączniku nr 4 do rozporządzenia

Informacje o projekcie planu zadań ochronnych zamieszczono w publicznie dostępnym wykazie danych, udostępnionym przez stronę internetową www.wykaz.ekoportal.pl pod numerem 146/2013.

Projekt zarządzenia został uzgodniony, w trybie art. 59 ust.2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009r o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz.U.Nr 31 poz .206) z Wojewodą Pomorskim, pismem znak NK.II.0041.4.2014.MM z dnia 04.02.2014 r.

Ocena skutków regulacji (OSR)

do Zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku
w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000
Studzienickie Torfowiska PLH220028

1. Cel wprowadzenia zarządzenia

Celem wprowadzenia regulacji jest wypełnienie delegacji ustawowej zawartej w art. 28 ust. 5 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (tj. Dz.U. z 2013 r., poz. 627 ze zm.)

2. Podmioty, na które oddziałuje akt normatywny.

Zarządzenia będzie bezpośrednio oddziaływać na Regionalną Dyрекcyję Ochrony Środowiska w Gdańsku, a także Lasy Państwowe Nadleśnictwo Bytów – zarządcę terenu, na którym znajduje się znacząca część obszar Natura 2000; Starostę Powiatu Bytowskiego; Wójta Gminy Studzienice, właścicieli i użytkowników nieużytków, w obrębie których występują przedmioty ochrony obszaru Natura 2000 Studzienickie Torfowiska.

3. Konsultacje społeczne

W opiniowaniu i konsultacjach społecznych projektu planu zadań ochronnych uczestniczyli: Gmina Studzienice, Pomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego Biuro Powiatowe w Bytowie, Nadleśnictwo Bytów, Agencja Nieruchomości Rolnych Gospodarstwo Nadzoru i Administrowania Zasobem Własności Rolnej Skarbu Państwa w Bytowie, Biuro powiatowe Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w Bytowie, Klub Przyrodników, na zasadach określonych w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t. j. Dz. U. z 2013 r. poz. 1235 ze zm.) oraz art. 28 ust. 3 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

4. Wpływ regulacji na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego.

Koszty działań ochronnych w ciągu 10 lat obowiązywania planu oszacowano na 156 tys. zł, z czego 126 tys. zł przewidziano na działania (budowę zastawek, zasypanie rowów odwadniających, przebudowa studzienki na wypływie z torfowiska) mające na celu renaturyzację stosunków wodnych, natomiast 30 tys. zł przewidziano na nadsypanie drogi na odcinku 10 mb i szerokości 2 m wraz z transportem materiału. Środki te planuje się pozyskać z funduszy wspierających finansowo działania ochronne na obszarach cennych przyrodniczo, takich jak WFOŚiGW w Gdańsku, NFOŚiGW, EFRR (za pośrednictwem CKPŚ).

5. Wpływ regulacji na rynek pracy.

Zarządzenie nie będzie miało wpływu na rynek pracy.

6. Wpływ regulacji na konkurencyjność wewnętrzną i zewnętrzną gospodarki.

Zarządzenie nie będzie miało wpływu na konkurencyjność wewnętrzną i zewnętrzną gospodarki.

7. Wpływ regulacji na sytuację i rozwój regionów.

Zarządzenie nie będzie miało wpływu na sytuację i rozwój regionów.

8. Ocena pod względem zgodności z prawem Unii Europejskiej.

Zarządzenie nie narusza zapisów zawartych w:

- 1) „Dyrektywie siedliskowej” - Dyrektywie Rady 79/43 z dnia 21 maja 1992 roku w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej flory i fauny;
- 2) „Dyrektywie ptasiej” - Dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa.